

Када се шефови држава и влада чланица Европске уније окупе у Бриселу 9. децембра, агенда заседања биће препуна економских изазова чије ће политичко разрешавање

одредити ток европске па и светске економије. Даће и обресе нове европске будућности. Каква год била одлука Савета о препоруци ЕК за кандидатуру Београда за чланство у ЕУ, Србија ће ући у нову фазу европских интеграција. Влада Мирка Цветковића има само још два месеца да осигура да одлука буде позитивна и да Србија постане земља кандидат. Да ли ће Влада урадити све што се од ње очекује – пре свега у вези ситуације на крајњем северу Косова – остаје да се види.

Оно што сматрам да је сигурно јесте да Србија не сме да се задовољава с минимумом и испуњавањем основних критеријума који се тичу регионалне сарадње и нормализације односа са Косовом. Због квалитета и динамике преговора о чланству, Београд се мора упорно и паралелно борити и против системске корупције и радити на успостављању пуне владавине права у земљи. Имајући у обзир велике људске потенцијале Србије, али и тешку економску кризу, излазак из „кризе“ на северу Косова једноставно није довољан да би се светлија будућност учинила грађанима реалнијом, а чланство у ЕУ ближим.

Статус кандидата је важан корак напред без кога нема даљег напретка ка ЕУ и следствено томе ка економском опоравку. Македонија је већ шест година кандидат који упорно одбија политички компромис за добијање датума за почетак преговора, пре свега јер политичка елита није у стању да пресече Гордијев чвор спора око имена са Грчком. Црна Гора је, пак, захваљујући реформском напору Владе премијера Игора Лукшића избегла тај сценарио. Чињеница да је комесар за проширење Штефан Филе у својој турнеји по Западном Балкану протекле недеље посетио само Подгорицу и Београд говори о значају и позитивној перспективи Црне Горе и Србије за стабилност и интеграцију читавог Западног Балкана у ЕУ. Црна Гора је већ лане стигла, а сада и престигла Македонију. Србији је исто на дохват руке.

Србија има капацитет да спроводи реформе током преговора о чланству у ЕУ, али претходно мора обезбедити њихово отварање. Зато је неопходно не само имплементирати све постигнуте споразуме са Приштином, одмах се вратити дијалогу, већ и пронаћи решења за представљање Косова у регионалним форумима, за проблеме

снабдевања електричном енергијом, као и за питање телекомуникација. Председник Тадић је на састанку Игманске иницијативе рекао да „за Косово нема решења која ће враћати у прошлост, већ се морају наћи решења која ће бити одржива у будућности.“ Та будућност не сме да буде далека будућност чији напредак грађани неће осетити у реалном времену. Било би добро уколико би Београд уважио и политичке поруке представника 70.000 Срба који живе јужно од Ибра, а који махом подржавају владину странку српске заједнице на Косову - Самосталну либералну странку. На тај начин ће се обезбедити статус енклава, а не позивима да Срби издрже на барикадама на северу.

Комисија је у новој Стратегији ширења ЕУ, коју је комесар Филе представио на заседању Одбора за спољну политику Европског парламента 12. октобра, унела нов приступ преговорима о чланству по којем ће се најтеже поглавље о правосуђу и основним правима отворати на самом почетку преговора а не при крају као у случају с Хрватском. То је још један јак разлог зашто Србија треба да излази у сусрет реформама. Када се отворе преговори о чланству, борба против корупције ће доћи у фокус интеграција Србије. Зато је потребно већ сада направити значајан „track record“, у коме ће се доказати да нема политички недодирљивих.

Филе је током боравку у Београду рекао и да „реформски процес који је спровела Србија... потврђује колико је ово била добра година за Србију.“ Само од Београда зависи шта ће се остварити 2011, јер наредна година не може бити добра, ако нема праве полазне основе у јануару. О томе ће бирачи свакако дати свој суд на наредним парламентарним изборима. Надам се да ће то бити у тренутку када цела земља – не владајућа коалиција, нити опозиција – буде имала статус кандидата и налазила се пред отварањем преговора о чланству у Европској унији.

Ауторски текст известиоца ЕП за Србију

(Дневник)